

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 14968
Tarih : 21.10.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışmayı Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılması
Hakkında Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.21/10/2021

Av. Abdullah Koç
HDP Ağrı Milletvekili

Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışmayı Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılması
Hakkında Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.
Gereğini saygılarımla arz ederim.

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 22 Ekim 2021	Esas No: 2/3895

TBMM	
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ	
1	21 Ekim 2021
Görüşme:	

TBMM	
GENEL EVRAK	
21 Ekim 2021	
No:	899 787
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR	

GENEL GEREKÇE

Sosyal devletin amacı sosyal bir devlet olarak ülkede yaşayan vatandaşlara daha iyi hizmetler sunulmasıdır. Bunun yanı sıra bir ülkenin sosyal devlet olabilmesi için bazı önemli kriterleri de yerine getirmesi gerekmektedir. Sosyal devlet, devletin vatandaşlarına ekonomik ve toplumsal varlıklarının iyileştirilmesi için önemli roller üstlenmesi anlamına gelmektedir. Bu yolda da vatandaşlara uygun olanaklar sunulmaktadır. Sosyal devletin oluşturulmasında bazı önemli kriterler bulunuyor. Buna göre devletlerin vatandaşlarına ekonomik ve sosyal haklarını gözeterek oluşturulan bir yönetim biçimi olarak bilinmektedir. Sosyal devlet anlayışına sahip olan ülkelerde halklar açlık mücadelesi vermezler. Bu nedenle sosyal devlette ekonomik gelişim ön planda tutulmaktadır. Ülkelerin sosyal devlet olması için özellikle ekonomik ve sosyal gelişimlerin sürekli olarak devam etmesi gerekir. Sosyal devlette fırsat eşitliği ön plandadır. Ayrıca sosyal devlette halka eşit gelir dağılımı ve asgari yaşam şartları sunulur. Sosyal devletin önceliklerinden birisi de vatandaşların sorumluluk üstlenmeleri için olanaklar sağlanmasıdır. Sosyal devlet herkes tarafından benimsenmiş ve arzu edilen bir yönetim olarak ön plana çıkmaktadır. Bu nedenle hükümetin sosyal devlet olmanın gereklerini yerine getirmesi gerekmektedir.

TÜİK 2020 verilerine göre ülke genelinde hanelerin %20,3'ü evin ısıtma ihtiyacını karşılayamayacak bir durumdadır. Bu oranın Ağrı'da çok daha yüksek olduğunu söylemek mümkündür. İşsizlik oranının yüzde onları aştığı Ağrı ilinde; göreceli yoksulluk, maddi yoksulluk ve sürekli yoksulluk oranlarında artış süreklilik arz etmektedir. Alım gücünün bu denli düşük olduğu Ağrı ili ve ilçelerinde kış ayları uzun ve zorlu geçmektedir. Yerel kaynaklardan aldığımız bilgiye göre kış aylarında hükümetin dağıtımını yaptığı ücretsiz kömürlerin sadece belirli kesimlere verildiği iddia edilmektedir. Ağrı'da kış koşullarında, halkın alım gücü olmadığı için ihtiyaca göre kömür dağıtımının ücretsiz yapılması elzemdir. Daha şimdiden, Ağrı ve ilçelerinde kömürün tonunun üç bin beş yüz TL'den satışa sunulmuş olması yurttaşlarımızın alım gücünü aşmaktadır. Ağrı'da kömür satışında bir fiyat istikrarının yakalanması için ivedilikle önlem alınması gerekmektedir. Ağrı ilimiz aynı zamanda ülkenin en pahalı doğalgazının satıldığı bir ildir. İlimizde doğalgaz altyapısının şehir merkezi ve Doğubayazıt ilçesinin birkaç mahallesiyle sınırlı olması ve pahalı olmasından kaynaklı yaygın bir tüketim söz konusu değildir. Ağrı'da yurttaşlarımızın soğuk kış aylarında yaşam koşullarının insani bir düzeye çıkarılması için gerekli yasal düzenlemelerin bir an önce yapılması elzemdir.

Seçim bölgem olan Ağrı'da hava kalitesinin kış aylarıyla birlikte düşmesi de halk sağlığı açısından ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Solunum yollarına bağlı hastalıkların Ağrı'da kış aylarında yaşlılarda ve çocuklarda sıkça görülmesi, kullanılan yakıtın kalitesine bağlı olduğu endişesi hâkim bir yargıdır. Alım gücü olmayan hanelerin kullandığı düşük kalitedeki kömürlerin satışının yasaklanması ve bu vesileyle ihtiyaç sahibi ailelerin kışlık kömür ihtiyaçlarının ivedilikle karşılanması gerekmektedir. Bütün bu hususlar göz önünde bulundurulduğunda halk sağlığını olumsuz etkileyen kömür ve yakıt türlerinin ilgili birimlerce bir denetime tabi tutulmasını ve Ağrı'da kışlık kömür ihtiyacı olan hanelerin tespit edilerek kömür taleplerinin hükümet tarafından ücretsiz karşılanmasını zorunlu kılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Sosyal devlet aynı zamanda refah devleti olarak da ifade edilir. Ülke içerisindeki toplumun refah düzeyini minimum miktarın ötesine taşımış ve bunu görev edinmiş olan devlettir. Bir toplumdaki vatandaşların refahını istenilen noktaya çıkarmaktır. Aynı zamanda iktisadi ve sosyal etkinliklerin korunması ile beraber, vatandaşların bu konuda teşvik edilmesinde en önemli rolü üstlenir. Böylece toplumdaki bireyler farklı görevler üstlenir ve bu görevleri gerçekleştirirken, kendi refahı ile ülkesini daha üst noktaya çıkarır. Ayrıca sosyal devlet yurttaşlarının tamamı ile ilgilidir ve onların yaşam düzeyi ile sosyal güvenliklerini karşılar. Toplumsal gereksinmelere cevap veren, bunu sağlamak için bireyin devlet edimlerinden pay sahibi olmasını öngören ve bireye bu çerçevede özgürlük tanıyan kapsamlı bir devlet planlaması yapılması gereği, sosyal devlet ilkesini haklı kılmaktadır. Bugünkü toplumsal gelişmeler sosyal öğelerin daha güçlü bir şekilde yapılanmasını gerektirmektedir. Bununla birlikte özgürlükçü gelişimin bugüne kadar kazandırdıklarından da bu nedenle vazgeçmemek lazımdır. Müdahale söz konusu olduğunda devlet bireylerin ve toplumsal grupların toplumsal değerlerden uygun bir pay alabilmesi amacını gütmelidir. Burada devlet faaliyetlerini temel haklar ve ölçülülük ilkesi yönlendirecek ve sınırlayacaktır. Toplumsal uyumsuzluklara devlet taraf olmayıp tek taraflı menfaatlerin koruyucusu da değildir. Devlet sadece kamu yararının tarafsız bir bekçisidir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMAYI TEŞVİK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 6- Ağrı il ve ilçelerinde yerleşik bulunan ve 2 nci maddede belirtilen muhtaçlık ölçütlerini taşıyan hanelerin kışlık kömür ihtiyacı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarınca karşılanır.

İl ve ilçelerde dağıtımı yapılacak toplam kömür miktarı, il/ilçe bazında tespit edilen hane başı kömür miktarları ve yardımdan faydalanacak hane sayıları esas alınarak belirlenir.

İl/ilçe bazında hane başı kömür miktarları; bölgenin iklim koşulları, geçmiş yıllara ait dağıtım miktarları ve kömürün ısı değerleri dikkate alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının yıl içinde hane başı kömür miktarındaki değişiklik taleplerini değerlendirmeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Bu maddenin uygulanmasına dair usul ve esaslar; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görüşleri alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.